Zienswijzennota ontwerp beleid ‘verduurzamen beschermd stads- en dorpsgezicht’

Inleiding
Van maandag 10 juni 2024 tot en met maandag 22 juli 2024 heeft het ontwerp beleid ‘verduurzamen beschermd stads- en dorpsgezicht – zonnepanelen en - collectoren’ voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het ontwerp beleid kenbaar te maken.

De ter inzage legging is bekend gemaakt door publicatie in het Contact en het elektronisch gemeenteblad. Gedurende de termijn zijn 3 schriftelijke zienswijzen ingediend. Hieronder wordt aangegeven wie de zienswijzen hebben ingediend. Verder op in de zienswijzenota worden de zienswijzen samengevat en beantwoord.

Indiener		**Datum**	**Ontvangen op**	**Zaaknummer**
1.	Wijnhuisfonds	5 juli 2024	9 juli 2024	735771
2.	ZutphenEnergie	7 juli 2024	7 juli 2024	733125
3.	Individuele bewoners (2 handtekeningen)	19 juli 2024	22 juli 2024	744318

Alle bovenstaande zienswijzen zijn binnen de termijn verzonden en ontvangen, waardoor ze allen ontvankelijk zijn.

Inhoud en beantwoording zienswijzen

Zienswijze 1, Wijnhuisfonds

Ondertekend door: organisatie

Inhoud van de zienswijze

De indiener van de zienswijze is teleurgesteld dat ze niet apart betrokken zijn bij het opstellen van het ontwerp beleid en alleen via de enquête en zienswijze aan het beleid hebben kunnen bijdragen.
De indiener van de zienswijze wil waardering uitspreken voor het loslaten van het uitgangspunt 'zichtbaarheid vanaf de torens'. Daarnaast geeft de indiener van de zienswijze aan dat ze bijzonder te spreken zijn over de heldere presentatie van het nieuwe beleid en de diverse handvatten voor de uitgangspunten voor plaatsing, compositie en kleurstelling.

De indiener van de zienswijze geeft aan dat het uitgangspunt 'bij voorkeur hebben panelen dezelfde kleur als het dak' volgens hun onvoldoende gemotiveerd is omdat:

- rode zonnepanelen minder elektriciteit opwekken;
- rode zonnepanelen duurder zijn dan de gangbare zwarte panelen.

Daarnaast benadrukt de indiener van de zienswijze dat volgens hun niet logisch is om te focussen op het opwekken van energie omdat het de tweede stap is van de 'Trias Energetica'. Ze vragen aandacht voor het onlangs gelanceerde detailboek 'verduurzamen historische gebouwen' en geven de gemeente mee dit detailboek te adapteren, te bekrachtigen in beleid en actief mee te geven als handreiking.

Als laatste wil de indiener van de zienswijze aan de gemeente meegeven vaart te maken met een subsidieregeling voor het verduurzamen van monumenten. Hierbij valt naast een tegemoetkoming in de kosten voor verduurzaming van monumenten te denken aan een subsidie voor een Duurzaam Monumenten Advies in combinatie met bouwhistorisch onderzoek. Zo kunnen monumenteigenaren belangrijke eerste stappen zetten binnen de cultuurhistorische context van hun monument.

Verzoek voor het ontwerp beleid

Verhelder het uitgangspunt over kleur van de panelen in relatie tot de kleur van het dak én kies daarbij voor verruiming door rode zonnepanelen op rode daken niet te verplichten.

Reactie College:
Het college ziet het Wijnhuisfonds als een waardevolle en betrouwbare partner voor cultuurhistorische vraagstukken in de binnenstad. Het college was zich er van bewust dat het Wijnhuisfonds via deze aanpak betrokken zou worden bij het onderzoek, waardoor ze ook een waardevolle bijdrage konden leveren aan het nieuwe beleid. Het college heeft gekozen voor deze manier van uitnodigen om gelijkwaardige participatie te waarborgen en de diversiteit van stemmen en perspectieven op te halen. Om deze reden heeft het college besloten om partijen niet apart te benaderen en/of meer nadrukkelijk te betrekken dan andere bewoners en/of pandeigenaren in het beschermd stads- en dorpsgezicht.

Verzoek ontwerp beleid
Het doel van het college is verduurzaming toegankelijk en haalbaar te maken voor iedereen. Zonnepanelen die qua kleur overeenkomen met de kleur van dak zijn daarom niet verplicht in het (ontwerp) beleid. Dat betekent dat je op een rood dak niet perse rode panelen hoeft te leggen.

Het gebruik van panelen die qua kleur overeenkomen met het dak kan echter de zichtbaarheid en verstoring van het dakenlandschap of het beschermde stads- en dorpsgezicht verminderen. Dit kan vooral in gebieden waar de zichtbaarheid van panelen beperkt moet zijn, mogelijk ruimte creëren voor de plaatsing van meer panelen.
Uiteindelijk ligt de beslissing voor de kleur van de panelen bij de initiatiefnemer. Het is aan hen om af te wegen in hoeverre de mogelijkheid voor extra panelen, door te kiezen voor panelen die overeenkomen met de kleur van het dak, opweegt tegen de kosten van de investering en de verwachte opbrengsten. Door geen verplichte kleur op rode daken te hanteren voor zonnepanelen, kunnen we ervoor zorgen dat huiseigenaren de vrijheid hebben om een keuze te maken die het beste past bij hun situatie. Natuurlijk wordt de kleurstelling wel door ons meegewogen in het aspect verstoring van het dakenlandschap zoals hiervoor aangegeven.

Subsidies
Als laatste willen wij u er graag op wijzen dat wij op dit moment diverse acties hebben om pandeigenaren te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning, hier kunnen monumenteigenaren ook gebruik van maken. Het gaat om de volgende acties:

- *Isolatiesubsidie: Doe het zelf*
  Als doe-het-zelver kan de initiatiefnemer voor de eigen woning subsidie aanvragen tot 100% van de kosten van het isolatiemateriaal, tot maximaal €1.000.
- *Isolatiesubsidie: Isolatiebedrijf naar keuze*
  Wil de initiatiefnemer zelf een bedrijf opdracht geven om de eigen woning energiezuinig te maken? Dan kan de initiatiefnemer voor de eigen woning subsidie aanvragen tot 100% van de kosten van het isolatiemateriaal, tot maximaal €1.000.
- *Isolatiesubsidie: Volledige ontzorging*
  Wij regelen de isolatie van de woning en betalen tot € 2.500.
- *Toekomst bestendige woninglening*
  Deze lening heeft een aantrekkelijke rente en kan gebruikt worden voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.

<u>Conclusie</u>
Deze zienswijze geeft aanleiding om het ontwerp beleid tekstueel aan te passen.
In het ontwerp beleid hebben wij naar aanleiding van deze zienswijze de volgende tekstuele wijziging doorgevoerd:

Hoofdstuk 4, pagina 12.
Algemene uitgangspunten voor plaatsing, compositie en kleurstelling

- De panelen zijn volledig in één kleur en gematteerd uitgevoerd (weinig tot geen reflectie) en hebben geen rasterpatroon, lichte randen of lichte accenten. De kleur van de panelen heeft impact op de mate van verstoring. Wanneer de kleur van de panelen overeenkomt met de kleur van het dakvlak is er in sommige gevallen meer mogelijk.

Zienswijze 2, ZutphenEnergie

Ondertekend door: organisatie

Inhoud van de zienswijze

De indiener van de zienswijze geeft aan blij te zijn dat de gemeente zich sterk maakt om, ook in beschermd stads- en dorpsgezicht, te kijken hoe verduurzaming middels zonnepanelen en zonnecollectoren mogelijk gemaakt kan worden.
Daarnaast denkt de indiener van de zienswijze dat door de zichtbaarheid vanaf de torens los te laten er op meer plekken zonnepanelen en – collectoren gerealiseerd kunnen worden.

De indiener van de zienswijze heeft drie vragen en/of opmerkingen over het beleid:

1. Is het beleid ook van toepassing op fotovoltaïsche en thermische panelen (PV-T panelen)?
2. Er wordt gesproken over beperkt zichtbare panelen (2e orde), zijn dit ook panelen die zodanig hoog op een dak zitten in smalle straatjes dat je vanaf de openbare weg ze alleen maar kan zien als je je nek helemaal verdraaid en recht naar boven kijkt?
3. Heeft de gemeente een plan om inwoners tegemoet te komen als ze door de eisen aan de panelen hogere kosten hebben?

Verzoek voor het ontwerp beleid

Geef in het ontwerp beleid aan dat het ook van toepassing is op PVT panelen.

Reactie College:
1) Het beleid richt zich op de zichtbaarheid van panelen en de verstoring van cultuurhistorische waarde door deze panelen. Dit betekent dat het niet uitmaakt welke functie het paneel heeft. Alle vormen van energieopwekking met een paneel kunnen met dit beleid worden beoordeeld. Hierdoor blijven ook innovatieve methode van energieopwekking, zoals PV-T panelen (die zowel elektriciteit als warmte opwekken), onder het beleid vallen. Het college heeft bewust voor deze benadering gekozen zodat het beleid langdurig relevant blijft en ruimte biedt voor ontwikkelingen in duurzame energie opwek. De toepassing van dit beleid op alle soorten panelen, ongeacht wat voor energie het opwekt, wordt geborgd in de beleidsregels die na het besluit van de raad door het college worden opgesteld en vastgesteld.

2) Zichtbare panelen omvatten ook panelen die zich op een hoogte bevinden, waarbij ze vanuit openbaar toegankelijke gebieden alleen zichtbaar zijn wanneer men zich omdraait of recht omhoog kijkt. De mate van zichtbaarheid is afhankelijk van de specifieke locatie en de relevante categorie die daarop van toepassing is. Daarbij wordt beoordeeld in hoeverre de panelen zichtbaar zijn vanaf openbaar toegankelijke gebieden en of zij zichtbaar mogen zijn. Op basis van deze gegevens wordt het plan beoordeeld en kan er al dan niet een vergunning worden verleend.

3) De keuzes die in het ontwerpbeleid zijn gemaakt, zijn gericht op het bevorderen van duurzame energie op een wijze die haalbaar is, zonder onnodige financiële lasten te creëren voor onze inwoners, ondernemers en pandeigenaren. Het college heeft er bewust voor gekozen om gangbare zwarte zonnepanelen toe te staan, ook wanneer deze niet dezelfde kleur hebben als het dak. Door het mogelijk maken van gangbare panelen wordt een financieel nadeel vermeden dat anders zou ontstaan als uitsluitend esthetisch passende opties zouden worden toegestaan. Deze beslissing is genomen in het belang van de toegankelijkheid en haalbaarheid van de investering voor onze inwoners en ondernemers. Oftewel de evenredigheid van de toepassing van de beleidsregel speelt hier een rol. Het college is van mening dat er daarom geen sprake is van onredelijk hogere kosten voor initiatiefnemers in een beschermd stads- en of dorpsgezicht om zonnepanelen te nemen ten opzichte van een initiatiefnemer buiten dit gebied.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp beleid aan te passen.

Zienswijze 3, Individuele inwoners

Ondertekend door: individuele inwoner (2 handtekeningen)

Inhoud van de zienswijze

De indiener van de zienswijze wil waardering uitspreken voor het gedegen ontwerp beleid. Het doet de indiener van de zienswijze deugd dat de uitgangspunten voor het toekomstig beleid blijk geven van een warm hart voor de schoonheid van onze historische binnenstad.

De indiener van de zienswijze is van mening dat als Zutphens kroonjuweel het Agnietenhof een belangrijk stuk openbaar toegankelijk stedenschoon is. Zo werden het Wijnhuisfonds en de gemeente Zutphen in 1978 met de Europa Nostra Award geëerd voor het restauratie project om het hof in oude glorie te herstellen. Daarnaast staat het hof in de gidsen voor hofjeswandelingen en wordt het vaak bezocht door bezoekers en bewoners van Zutphen. De indiener van de zienswijze is van mening dat het eeuwig jammer zou zijn als het dakenlandschap wordt aangetast door zonnepanelen op deze locatie toe te staan.

Verzoek voor het ontwerp beleid

Indiener van de zienswijze vraagt vast te leggen dat het Agnietenhof hof valt onder de gebieden waar geen zonnepanelen of -collectoren zichtbaar mogen zijn vanaf openbaar toegankelijk gebied.

Reactie College:
Het college heeft er bewust voor gekozen om in het nieuwe beleid uit te gaan van zichtbaarheid die is vastgesteld vanuit 'openbaar toegankelijk gebied'. Dit betekent dat bij het vaststellen van zichtbaarheid niet alleen gekeken wordt naar straten en pleinen, maar ook naar andere (semi)openbare ruimtes die gedeeltelijk toegankelijk zijn voor het publiek. Het college is van mening dat het hanteren van een andere definitie niet recht doet aan de unieke locaties waar de gemeente Zutphen over beschikt en dat de impact van zonnepanelen op de cultuurhistorische waarde daardoor onvoldoende in beeld kan worden gebracht.

Het college ziet hofjes als openbaar toegankelijk gebied. En op locaties die aangeduid zijn als categorie 1 mogen zonnepanelen vanuit openbaar toegankelijk gebied niet zichtbaar zijn. Dit geldt voor het meest kenmerkende deel van de binnenstad van Zutphen. Daar waar het stadsbeeld bijzonder waardevol is vanwege de visuele kenmerken en waarden van de historische bebouwing, waaronder vele rijksmonumenten. De cultuurhistorische en esthetische waarden zijn zeer hoog en zonnepanelen en -collectoren leiden als deze zichtbaar zijn tot een aantasting van het stadsgezicht. Zonnepanelen en -collectoren mogen hier dus niet zichtbaar zijn vanaf openbaar toegankelijk gebied.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp beleid aan te passen.

Conclusie

De volgende zienswijzen geven aanleiding om het ontwerp beleid tekstueel aan te passen:

- zienswijze 1.

De overige zienswijzen geven geen aanleiding het ontwerp beleid aan te passen.

Voorgesteld wordt het Ontwerp beleid ‘verduurzamen beschermd stads- en dorpsgezicht’ gewijzigd vast te stellen.